

WIESŁAW PIOTROWSKI, MAŁGORZATA KACIUBA

Charakterystyka gleb lasów Poleskiego Parku Narodowego

Characterization of Soils of the Polesie National Park Forest

Znajomość powierzchniowego rozmieszczenia gleb, jak i ich własności fizycznych i chemicznych jest podstawowym warunkiem prawidłowej, ekologicznie uzasadnionej działalności gospodarczej we wszystkich lasach naszego kraju, szczególnie na terenach parków narodowych i rezerwatów przyrody.

Opracowanie to ma na celu przedstawienie, w nowo utworzonym Poleskim Parku Narodowym poszczególnych podtypów gleb oraz ich krótkie scharakteryzowanie na podstawie inwentaryzacji gleboznawczej wykonanej w ramach prac urzędniowych w latach 1986–1987 przez Pracownię Gleboznawczo-Siedliskową Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej w Lublinie. Dotychczas gleby tego obszaru nie były przedmiotem dokładnych badań. Zostały opracowane jedynie ogólnie przez (5,6,7,9,11) do charakterystyki przyrodniczej regionu.

Opisywany teren obecnego Poleskiego Parku Narodowego obejmuje swym zasięgiem tereny leśne należące uprzednio do nadleśnictwa Parczew obręb Sosnowica uroczyska: Łowiszów, Wola Wereszczyńska, Wytyczno-Babsk, Lejno-Jagodno, Załucze i obręb Uścimów uroczyska: Jagodno I, II, III, które łącznie zajmują powierzchnię 3211,36 ha co stanowi 66,72% ogółu obszaru Parku. Fizjogeograficznie teren ten położony jest w makroregionie Połesia Podlaskiego (3), a według podziału Polski na krainy i dzielnice przyrodniczo-leśne (8) w krainie Mazowiecko Podlaskiej w dzielnicy Połesia Podlaskiego, mezoregionie Równiny Łęczyńsko Włodawskiej. Obszar ten charakteryzują następujący autorzy, geobotanicznie (2,5,6), klimatycznie (12), geologicznie (1,10), hydrologicznie (10) i fizjograficznie (10).

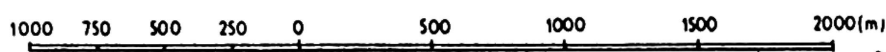
Przeprowadzone prace gleboznawcze na terenie lasów obecnego Parku pozwoliły na dokładne skartowanie i scharakteryzowanie gleb, co w przyszłości będzie stanowiło doskonały materiał porównawczy, pozwalający na śledzenie naturalnej sukcesji, bądź zmian wywołanych działalnością człowieka. Rozmieszczenie na badanym obszarze typów i podtypów gleb na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji zilustrowano na

rycinie 1. Natomiast charakterystykę gleb przedstawiono poniżej według obowiązującej klasyfikacji PTG, (4):

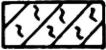

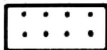

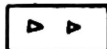

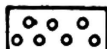

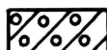
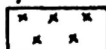

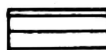
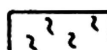
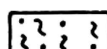
Gleby brunatne właściwe (BRwł). W lasach Poleskiego Parku Narodowego wykazano je w okolicach wsi Kolonii Woli Wereszczyńskiej i Łomnicy na powierzchni 23,50 ha, co stanowi 0,75% omawianego obszaru. Są one wytworzone z plejstocenijskich glin zwałowych, częściowo w wierzchnich poziomach genetycznych silnie spiaszczonych, nawet do

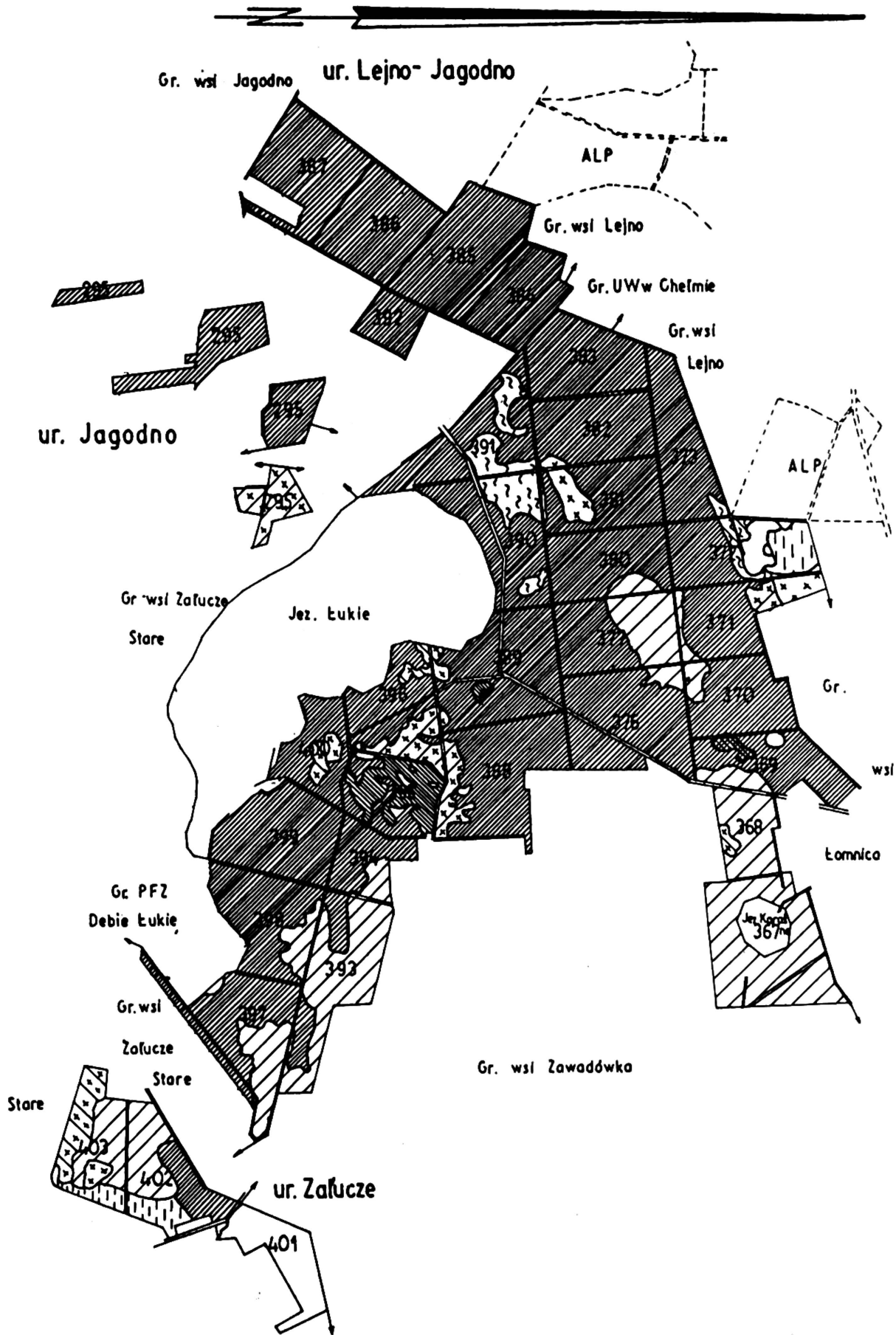
Rozmieszczenie podtypów gleb w lasach Poleskiego Parku Narodowego

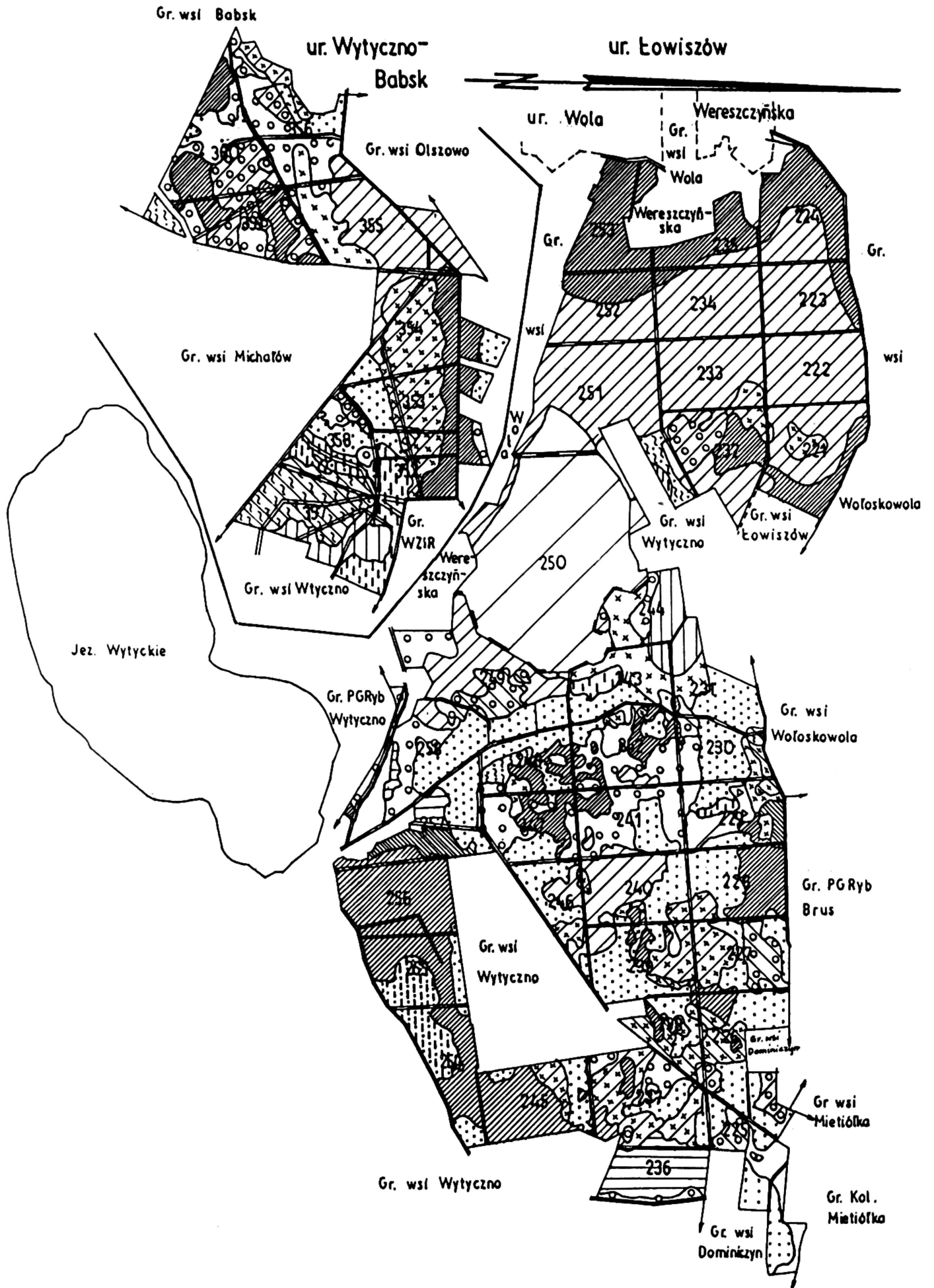
PODZIAŁKA LINIOWA

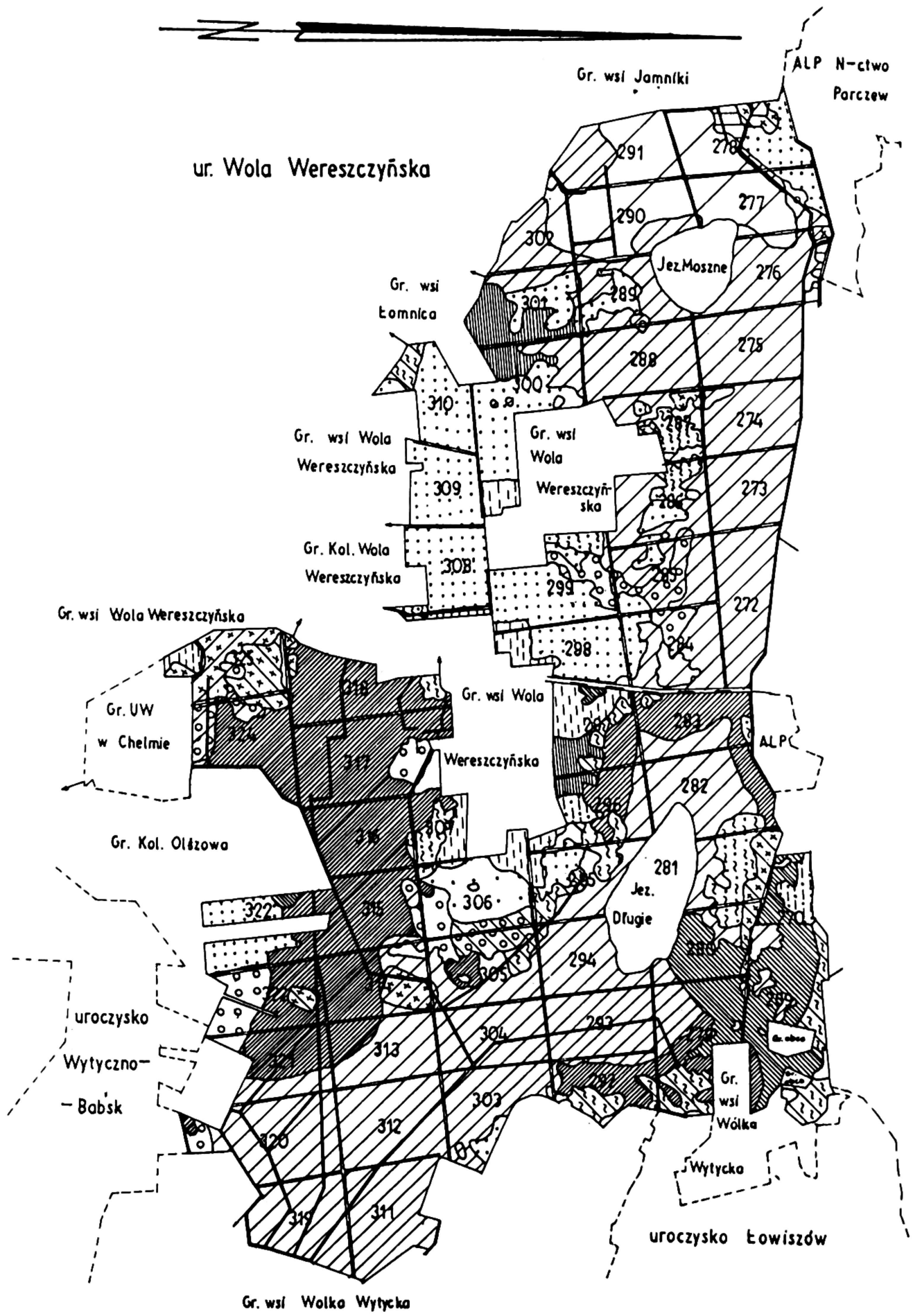

WYKAZ ZNAKÓW

	Brunatna właściwa		Czarna ziemia murszowa
	Brunatna wyługowana		Murszowo-mineralna
	Brunatna bielkowa		Murszowo-torfowa
	Rdzawa brunatniejca		Torfowa torfowisk wysokich
	Rdzawa właściwa		Torfowa torfowisk przejściowych
	Rdzawa bielkowa		Torfowa torfowisk niskich
	Skrytobielkowa		Torfowo-glejowa
	Bielkowa właściwa		Murszowo-glejowa
	Bielkowa torfiasta		Glejowa właściwa
	Bielkowo-murszowa		Opadowo-glejowa właściwa
	Czarna ziemia właściwa		
	Czarna ziemia zdegradowana		

piasku słabogliniastego. Na powierzchni około 6,40 ha w oddz. 297 położone są na kredowym marglu wapiennym stanowiącym kamienistą rumoszową skałę macierzystą już na głębokości około 1 m. Chemicznie są dość zasobne w składniki pokarmowe o dość wysokiej żyzności. Wilgotność ich jest świeża i silnie świeża. Często dolne jej warstwy są oglejone. Gleby te związane są tu z siedliskami lasu mieszanego świeżego należącego florystycznie do *Quercus Carpinetum*.

Gleby brunatne wylugowane (BRwy) na omawianym obszarze występują w uroczyskach Łowiszów i Wytyczno Babsk na łącznej powierzchni 21,61 ha, co stanowi 0,69% ogółu badanego obszaru. Związane są z siedliskami lasów mieszanych świeżych i lasów świeżych należących florystycznie do *Quercus Carpinetum*. Wytworzone są najczęściej z utworów piaszczystych położonych na glinie lekkiej pylastej. Na tym terenie wykazują one własności gleb średnio żyznych. Ich przeciętna kwasowość jest słabo kwaśna.

Gleby brunatne bielcowane (BRb) w lasach Parku występują na powierzchni 60,15 ha, co stanowi 1,92% ogółu obszaru. Wytworzone są z utworów piaszczystych, które głównie budują płytko i średnio głębokie piaski słabogliniaste na piasku luźnym. Są glebami średnio zasobnymi, o niskiej i nietrwałej żyzności, co jest spowodowane ich silnym zakwaszeniem. Przeciętna ich wilgotność jest świeża i silnie świeża. Są tu związane z siedliskami lasów mieszanych świeżych należących florystycznie do zubożałych zespołów grądowych typu *Quercus Carpinetum* i żyznych borów mieszanych typu *Pino Quercetum*.

Gleby rdzawe brunatniejące (RDZbr) na terenie Parku występują na kilku płatach o łącznej powierzchni 29,54 ha, co stanowi 0,94% ogółu obszaru. Wykazano ich związek z siedliskami boru mieszanego świeżego i zdegradowanym lasem mieszanym świeżym. Jest glebą charakterystyczną dla florystycznych zespołów borów mieszanych typu *Pino Quercetum*. Wytworzone są one z utworów piaszczystych, rzecznych i sandrowych. Gleby te są stosunkowo mało żyzne i silnie zakwaszone. Ich własności fizykochemiczne są pośrednie pomiędzy glebami brunatno a bielicoziemnymi.

Gleby rdzawe właściwe (RDZwł) na obszarze Parku występują na czterech niewielkich płatach o łącznej powierzchni 18,27 ha, co stanowi 0,58% ogółu obszaru w powiązaniu z siedliskami boru mieszanego świeżego należącego florystycznie do zespołu *Pino Quercetum* i *Peucedano Pinetum*. Wytworzone są z utworów piaszczystych pochodzenia rzecznoego. Należą one do gleb o niskiej żyzności, a ich własności chemiczne zbliżone są do gleb rdzawych brunatniejących.

Gleby rdzawe bielcowane (RDZb) na obszarze Parku występują na powierzchni 267,32 ha, co stanowi 8,54% całości omawianego terenu. Spotyka się je głównie we wschodniej części Parku i w okolicach enklawy leśnej wsi Kolonia Wola Wereszczyńska. Wytworzone są z utworów piaszczystych i w kilku przypadkach z piasków naglinowych. Gleby te należą do gleb o niskiej żyzności i dużym zakwaszeniu. Są charakterystyczne dla siedlisk borowych. Na tym terenie związane są z siedliskami borów świeżych, borów mieszanych świeżych i w jednym przypadku z siedliskiem lasu mieszanego świeżego i wilgotnego.

Gleby skrytobelicowe (Bsk). Stwierdzono je tu na niewielkim płacie w oddz. 229 na powierzchni 2,01 ha, co stanowi 0,06% ogółu obszaru Parku. Wytworzona jest ona z utworów piaszczystych rzecznych. Związana jest tu z siedliskiem boru mieszanego wilgotnego.

Gleby biellicowe właściwe (Bwł) na terenie Parku są dość pospolite, szczególnie na obszarze uroczyska Łowiszów. Łącznie zajmują one powierzchnię 96,83 ha, co stanowi 3,09% ogółu obszaru. Występują tu w powiązaniu z siedliskami borowymi, wilgotnymi i świeżymi, rzadziej z siedliskami lasu mieszanego wilgotnego. Wytworzone są z utworów piaszczystych rzecznych i sandrowych. Zasobność ich w zależności od stopnia uwilgotnienia waha się od niskiej do średniej. Są silnie kwaśne.

Gleby biellicowe murszaste (Bms) występują na terenie Parku na kilku płatach o łącznej powierzchni 40,48 ha, co stanowi 1,29% ogółu obszaru. Stwierdzono je w powiązaniu z siedliskami boru wilgotnego i częściej boru mieszanego wilgotnego. Wytworzone są one z utworów piaszczystych z dużym udziałem murszu w wierzchnich warstwach gleby. Należą one do gleb średnio żyznych, o odczynie silnie kwaśnym. Są dobrze uwilgotnione.

Gleby biellicowe torfiaste (Bts) na tym terenie występują na kilkunastu płatach, zwykle w sąsiedztwie gleb torfowych, o łącznej powierzchni 42,48 ha, co stanowi 1,36% ogółu obszaru. Związane są z siedliskami borów wilgotnych i borów mieszanych wilgotnych. Wytworzone są z utworów piaszczystych z dużym udziałem torfu w poziomie próchnicznym. Należą do gleb nisko żyznych i mało zasobnych, o odczynie silnie kwaśnym. Są dobrze uwilgotnione.

Czarne ziemie właściwe (CZwł) na tym terenie występują na kilku płatach, głównie w uroczysku Jagodno Lejno, o łącznej powierzchni 15,45 ha, co stanowi 0,49% ogółu obszaru. Wytworzone są z utworów piaszczystych położonych bezpośrednio już na głębokości 0,9 m na kredowym marglu wapiennym, stanowiącym niedaleko jego wypiętrzanie w okolicach wsi Wola Wereszczyńska. Są glebami dość żyznymi i zasobnymi. Ich wilgotność jest umiarkowanie wilgotna a odczyn słabo kwaśny. Wykazano je w powiązaniu z siedliskami lasu mieszanego wilgotnego i lasu wilgotnego.

Czarne ziemie zdegradowane (CZzd). Spotyka się je na tym terenie na kilku rozproszonych płatach o łącznej powierzchni 36,91 ha, co stanowi 1,18% ogółu obszaru Parku. Związane są one z siedliskami lasu mieszanego wilgotnego, lasu wilgotnego i rzadziej boru mieszanego wilgotnego. Wytworzone są z utworów piaszczystych. Są glebami dość żyznymi, dobrze uwilgotnionymi a ich odczyn jest na poziomie kwaśnym.

Czarne ziemie murszowate (CZmr) należą na tym terenie do gleb dość często spotykanych. Zajmują one powierzchnię 72,01 ha, co stanowi 2,31% ogółu obszaru. Związane są tu z siedliskami lasu mieszanego wilgotnego, lasu wilgotnego, olsu i olsu jesionowego. Wytworzone są z utworów piaszczystych zawierających w poziomie próchnicznym duży udział murszu. Należą do gleb dość żyznych i zasobnych w substancje pokarmowe. Są dobrze uwilgotnione. Ich odczyn jest kwaśny, malejący wraz z głębokością.

Gleby murszowo mineralne (Mmin) występują tu na kilku płatach o łącznej powierzchni 48,23 ha, co stanowi 1,53% ogółu obszaru. Związane są głównie z siedliskami olsowymi, a w pojedynczych przypadkach z lasem mieszanym wilgotnym i lasem wilgotnym.

Wytworzone są z murszy położonych zwykle na piasku rzeczonym. Są glebami dość żyznymi. Ich wilgotność waha się od umiarkowanie wilgotnej do mokrej. Kwasowość ich jest na poziomie słabo kwaśnym.

Gleby murszowo torfowe (Mt). Na terenie Parku wykazano je w oddz. 369 na płacie o powierzchni 1,36ha, co stanowi 0,04% ogółu obszaru. Związane są tu z siedliskiem lasu mieszanego wilgotnego. Wytworzone są z murszy i torfu przejściowego, położonych na piasku luźnym. Są silnie uwilgotnione. Odczyn ich jest kwaśny. Należą do gleb dość żyznych.

Gleby torfowe torfowisk wysokich (Tw) są tu na dwu płatach: w uroczysku Łowiszów tworząc tam rozległe bagno zwane "Durnym Bagnem" i na zachód od jeziora Moszne w uroczysku Wola Wereszczyńska. Łącznie zajmują powierzchnię 167,52 ha, co stanowi 5,35% ogółu obszaru. Wytworzone są z torfów wysokich, o miąższości wahającej się od 1,2 m do 7,5 m i tworzących torfowiska typu kontynentalnego. Są glebami mało żyznymi, o bardzo kwaśnym odczynie. Ich wilgotność jest uwarunkowana od opadów atmosferycznych, i sezonowo jest dość dobrze uwilgotniona. Stanowią one tu podłoże dla ubogich siedlisk borów bagiennych lub bezleśnych bagien typu *Sphagnetum medio rubelli*.

Gleby torfowe torfowisk przejściowych (Tp) na terenie Parku są najpospolitsze. Związane są z ciągiem torfowisk, występujących szerokim pasem od jeziora Moszne, przez jezioro Długie, do jeziora Wytyckiego. Również rozległe ich płaty są w okolicach "Durnego Bagna: oraz jeziora Karaśnego. Łącznie zajmują one powierzchnię 1114,26 ha, co stanowi 35,57% ogółu obszaru Parku. Wytworzone są z torfów przejściowych, których miąższość sięga nawet do kilku metrów. Należą one do gleb nisko żyznych o odczynie silnie kwaśnym i bardzo dużym uwilgotnieniu. Występują tu na nich siedliska lasów i borów mieszanych bagiennych, rzadziej olsów typowych, w których głównym komponentem drzewostanów jest brzoza a na płatach bezleśnych turzycowiska.

Gleby torfowe torfowisk niskich (Tn) są również glebami pospolitymi na tym terenie, szczególnie w pobliżu cieków wodnych. Duży obszar zajmują w uroczysku Lejno Jagodno, stanowiąc tam 80% jego powierzchni. Łącznie zajmują obszar 899,60 ha, co stanowi 28,72% całej powierzchni Parku. Wytworzone są z torfów niskich o różnej miąższości. Należą one do gleb żyznych o odczynie słabo kwaśnym i o dobrym uwilgotnieniu. Wykazano je tu w powiązaniu z siedliskami olsu typowego i rzadziej z żyznymi formami lasu mieszanego bagiennego.

Gleby torfowo glejowe (Gt) na terenie Parku występują na kilku płatach o łącznej powierzchni 79,09 ha, co stanowi 2,53% ogółu obszaru. Wytworzone są z piasków rzecznych oraz położonych na nim torfów o małej miąższości. Są glebami o niskiej żyzności i o bardzo silnym kwaśnym odczynie. Są dobrze uwilgotnione. Związane są tu z siedliskami boru wilgotnego, lasu mieszanego wilgotnego i boru mieszanego bagiennego.

Gleby murszowo glejowe (Gmr) na tym terenie występują na kilku płatach o łącznej powierzchni 48,16 ha, co stanowi 1,54% ogółu obszaru. Wytworzone są z utworów piaszczystych z dużym udziałem murszu w wierzchnich warstwach gleby. Należą one do

TABELA

Niekóre uśrednione własności chemiczne gleb Poleskiego Parku Narodowego

Gleba	Siedlisko	pH w KCL	Zasobność (mg/100 g gleby)				Poj. sorb. V_s	Azot ogóln. w %	C/N	Zawartość próchnicy w %	
			$\overline{Mg}^{+2}$	Ca^{+2}	K^+	Na^+					P_2O_5
BRwł	LMśw	4,6	1,8	68,3	3,9	2,0	0,3	6,52	0,23	16,32	3,75
BRwy	Lśw	4,8	1,2	34,2	2,8	2,1	0,9	4,81	0,19	12,36	4,05
BRb	LMśw	4,2	0,4	27,5	4,5	2,0	4,1	3,83	0,18	14,55	5,52
RDZbr	BMśw	4,3	0,5	22,5	5,5	2,1	2,7	3,51	0,09	11,10	1,77
RDZb	Bśw	4,5	0,4	22,0	2,0	1,4	2,4	2,74	0,08	6,41	0,88
	BMśw	4,5	0,9	28,3	2,8	1,6	3,3	3,43	0,09	11,10	1,73
Bwł	BMśw	3,9	0,6	10,3	4,7	3,2	3,3	5,03	0,07	13,71	1,65
Bms	Bw	3,9	1,9	23,0	2,7	1,5	0,9	4,48	0,24	16,21	6,71
	BMw	4,3	1,7	23,0	6,0	2,0	3,2	5,08	0,19	13,93	4,56
CZwł	Lw	5,2	2,6	21,9	3,8	2,2	4,1	5,46	0,12	15,52	3,21
CZsd	LMw	5,0	2,2	27,0	2,2	1,6	1,1	4,22	0,21	18,64	6,75
CZmr	LMw	4,6	3,1	51,5	7,7	2,3	0,8	8,21	0,19	14,36	4,70
	Lw	5,5	2,7	27,0	1,7	2,2	0,6	8,04	0,19	16,91	5,54
Mmin	Lw	5,7	2,1	28,0	0,7	2,1	2,2	7,95	0,20	16,47	5,67
	OI	4,2	12,1	149,5	3,5	4,4	6,8	12,77	0,19	10,25	3,36
	OIJ	6,2	7,9	97,5	1,9	1,8	5,5	23,13	0,13	25,28	33,48
Mt	LMb	4,9	3,1	94,0	15,7	12,4	2,4	13,31	0,18	15,09	4,68

cd. tabeli na nast. stronie

Gleba	Siedlisko	pH w KCL	Zasobność (mg/100 g gleby)				Poj. sorb. V _s	Azot ogóln. w %	C/N	Zawartość próchnicy w %	
			Mg ⁺²	Ca ⁺²	K ⁺	Na ⁺					P ₂ O ₅
Tw	Bb	3,1	2,4	39,0	7,4	4,0	3,5	9,90	0,27	18,92	8,81
Tp	BMb	3,6	2,5	25,0	10,4	4,2	5,5	14,23	0,27	14,76	6,87
	LMb	4,3	2,8	29,0	3,1	2,6	7,3	20,19	0,21	18,41	6,66
Tn	OI	5,3	6,7	121,0	11,8	5,5	9,8	17,62	0,31	15,48	8,24
Gt	Bw	3,5	1,1	28,3	9,2	3,1	0,9	6,57	0,21	14,37	5,20
	BMb	3,8	2,8	34,6	4,2	3,9	7,2	8,89	0,21	11,51	4,17
Gmr	BMw	4,0	3,1	28,8	3,6	2,3	2,1	6,13	0,17	12,64	3,70
	LMw	4,3	3,3	100,2	3,2	3,4	1,2	4,74	0,16	16,98	4,68
	Lw	5,5	2,9	39,0	1,7	2,7	0,7	6,75	0,23	18,81	7,49
	OI	4,9	9,2	10,7	6,2	5,6	1,7	13,17	0,31	5,23	2,79
Gwt	BMw	3,8	2,1	27,3	2,2	1,8	1,8	6,42	0,14	11,97	2,89
	LMw	4,6	1,8	25,7	2,8	2,3	5,0	5,48	0,14	14,08	3,39
OGwt	LMw	3,5	5,1	45,8	16,6	6,6	3,9	22,89	0,14	13,51	3,26

gleb dość żyznych o dobrym uwilgotnieniu. Ich kwasowość waha się od silnie kwaśnej do słabo kwaśnej. Wykazano je tu w powiązaniu z siedliskami boru i lasu mieszanego wilgotnego i w jednym przypadku z siedliskiem olsu typowego.

Gleby glejowe właściwe (Gwł) na terenie Parku występują na kilku płatach o łącznej powierzchni 25,01 ha, co stanowi 0,80% ogółu obszaru. Wytworzone są z utworów piaszczystych. Są glebami średnio żyznymi o odczynie silnie kwaśnym. Ich wilgotność jest umiarkowanie wilgotna i wilgotna. Są tu związane z siedliskami borów wilgotnych i borów mieszanych wilgotnych.

Gleby opadowo glejowe właściwe (OGwł) występują na tym terenie na czterech płatach o łącznej powierzchni 22,77 ha, co stanowi 0,73% ogółu obszaru. Wytworzone są z piasków naglinowych. Należą do gleb średnio żyznych o odczynie kwaśnym. Ich wilgotność jest umiarkowanie wilgotna i wilgotna. Związane są tu z siedliskami lasów mieszanych świeżych i wilgotnych jak również w jednym przypadku z borem mieszanym wilgotnym.

Na terenie lasów Poleskiego Parku Narodowego opisano 22 podtypy gleb należących do gleb autogenicznych i hydrogenicznych. Bezwzględna większość tutaj stanowią gleby hydrogeniczne, które łącznie zajmują przeszło 80% całej powierzchni Parku. Są one charakterystyczne dla geomorfologicznego niższego poziomu akumulacyjnego tego regionu. Stanowią go głównie gleby torfowe torfowisk przejściowych i niskich. Natomiast gleby autogeniczne występują na znacznie mniejszym obszarze (20%), stanowiącym geomorfologicznie wyższy poziom akumulacyjny utworzony z utworów piaszczystych, na którym występują głównie gleby bielico i brunatnoziemne. Wszystkie podtypy gleb na tym terenie są zakwaszone i ulegają stopniowej eutrofizacji wywołanej zmianami i powiększaniem sieci melioracyjnej jak i intensywnym nawożeniem mineralnym przygranicznych gruntów rolno łąkowych oraz śródleśnych enklaw, a prowadzących do szybkiego zarastania otwartych bagien i tworzenia się leśnych i zaroślowych zbiorowisk lasów olszowych i brzozowo olszowych. Niektóre własności chemiczne poszczególnych podtypów gleb z terenu Parku przedstawiono w tabeli, na podstawie uśrednionych danych analitycznych z poszczególnych poziomów genetycznych profili glebowych.

Specyficzny charakter terenu Poleskiego Parku Narodowego wymaga stałych okresowych obserwacji gleboznawczych, co pozwoli na określanie naturalnej sukcesji tych gleb i siedlisk, ich stopnia uwilgotnienia, zdegradowania, zakwaszenia i zeutrofizowania, ponadto pozwoli na lepsze poznanie warunków przyrodniczych tego terenu.

Literatura

1. **Buraczyński J., Wojtanowicz J.:** Objasnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski, ark. Orzechów Nowy 1:50 000. Warszawa, Wydawnictwo Geologiczne 1981.
2. **Fijałkowski D.:** Stosunki geobotaniczne Lubelszczyzny. Zakład Narodowy im. Ossolineum W. PAN. Wrocław, Warszawa, Kraków, Gdańsk 1972.
3. **Kondracki J.:** Geografia fizyczna Polski. Warszawa: PWN 1988.

4. **Królikowski L. i inni:** Klasyfikacja gleb leśnych. Polskie Towarzystwo Gleboznawcze. Warszawa: 1973.
5. **Kulczyński S.:** Torfowiska Polesia. Kraków: 1940.
6. **Paszewski A., Fijałkowski D.:** Badania botaniczne rezerwatu Durne Bagno koło Włodawy. Ann UMCS, sec. C 1970 Vol. 25, 18 Lublin.
7. **Rudź B.:** Gleby. Poleski Park Narodowy. Dokumentacja naukowa. Warszawa–Lublin: 1989.
8. **Trampler T. i inni:** Regionalizacja przyrodniczo leśna na podstawach ekologiczno-fizjograficznych. Warszawa: PWRiL 1990.
9. **Turski R., Wójcikowska-Kapusta A.:** Gleby Lubelskiego Zagłębia Węglowego. Środowisko przyrodnicze LZW. Materiały z sympozjum nt. "Aktualny stan i perspektywy środowiska przyrodniczego LZW z 1980 r.". TWWP Oddział w Lublinie: 1983.
10. **Wilgat T.:** Budowa geologiczna, rzeźba i wody Polesia Lubelskiego. Polesie Lubelskie. Lublin:: Wydawnictwo Lubelskie 1963.
11. **Zawadzki S.:** Gleby Polesia Lubelskiego. Polesie Lubelskie. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie 1963.
12. **Zinkiewicz A., Zinkiewicz A.:** Atlas klimatyczny województwa lubelskiego 1951–1960. Lublin: Lubelskie Towarzystwo Naukowe 1975.

*Poleski Park Narodowy
i Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział Lublin*

Summary

On the basis of performed in 1986–1987 by the Office of Forest Management and Geodesy Branch in Lublin inventory of soils and sites of new-created Polesie National Park, one showed and characterized 22 sub-types of soils. In the studied area, hydrogenic soils are most common, they take more than 80% of the Park area. Reat soils of transitory and low moors characteristic for lower level of ground sculpture of the Polesie Podlaskie region are most frequent of these hydrogenic soils. The distribution of individual soil sub-types in all forest complexes of the Polesie National Park are shown in the figure and some of their chemical prooerties in the table.